

NORGES HØYESTERETT

Den 2. desember 2014 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Tønder, Endresen og Normann i

HR-2014-02354-U, (sak nr. 2014/2085), straffesak, anke over kjennelse:

A

(advokat John Christian Elden)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder videre anke over en eventuell rettslig beslutning om pågripelse, samt videre anke over Oslo tingretts beslutning om ikke å meddele den eventuelle pågripelsesbeslutningen.
- (2) Den 21. mai 2014 ble advokat John Christian Elden oppnevnt av Oslo tingrett som forsvarer for A, født 17. august 00.00.1986. Bakgrunnen for oppnevnelsen var en siktelse fra politimesteren i X for overtredelse av straffeloven § 162 første ledd jf. andre ledd, samt en overtredelse av våpenloven.
- (3) Ved brev til Oslo tingrett 28. oktober 2014, ba advokat Elden om å få oversendt eventuelle rettslige kjennelser eller beslutninger i sak mot A, med henvisning til straffeprosessloven § 53. Bakgrunnen for henvendelsen var blant annet et oppslag på NRKs hjemmesider om at hans klient var siktet etter straffeloven § 233 andre ledd for å ha bestilt et drap på Y i Oslo 13. august 2013 (det såkalte Y-drapet).
- (4) I nytt brev fra advokat Elden til Oslo tingrett datert 30. oktober 2014 ble begjæringen om oversendelse av dokumenter konkretisert til å gjelde "den (eventuelle) rettslige beslutning om pågripelse, jfr strpl § 175 jf § 171, som måtte foreligge mot min klient siktet etter strl § 233". Det ble samtidig anket over beslutningen om pågripelse.

- (5) Oslo tingrett avsto begjæringen om meddelelse av den eventuelle pågripelsesbeslutningen ved brev av samme dag. Tingretten begrunnet avslaget med at en beslutning om pågripelse, enten den er truffet av retten eller påtalemyndigheten, først blir gjort kjent ved gjennomføringen av pågripelsen og ikke ved meddelelse etter straffeprosessloven § 53, jf. § 52.
- (6) I nytt brev fra advokat Elden datert 30. oktober 2014, viste advokat Elden til at det tidligere samme dag var anket over beslutningen om pågripelse til Borgarting lagmannsrett. Anken ble utvidet til også å "gjelde rettens beslutning om ikke å meddele beslutningen om pågripelse".
- (7) Borgarting lagmannsrett avsa 12. november 2014 kjennelse med slik slutning:
- "1. Anken over tingrettens antatte pågripelsesbeslutning avvises.**
- 2. For øvrig forkastes anken."**
- (8) A har anket lagmannsrettens kjennelse. I tilknytning til pågripelsesbeslutningen er det i korte trekk gjort gjeldende at lagmannsretten ved vurderingen av om det foreligger en pågripelsesbeslutning må legge til grunn ankende part pretensjon. Lagmannsretten skulle derfor ha behandlet anken.
- (9) I tilknytning til beslutningen om å unnlate og meddele pågripelsesbeslutningen er det anført at straffeprosessloven ikke inneholder regler som gjør unntak fra å meddele en avsagt beslutning om pågripelse, jf. straffeprosessloven § 53, jf. § 52 andre ledd. Tingretten skulle derfor ha meddelt beslutningen om pågripelse.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalget har begrenset kompetanse ved prøving av spørsmålet om på hvilket tidspunkt siktede skal ha informasjon om pågripelsesbeslutningen. Anken gjelder imidlertid lagmannsrettens saksbehandling og tolkning av lovforskrift, som utvalget kan prøve, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd nr. 2 og nr. 3.
- (11) Det fremgår forutsetningsvis av straffeprosessloven § 177 at beslutning om pågripelse – enten den er truffet av retten eller påtalemyndigheten – skal gjøres kjent ved gjennomføringen av pågripelsen og ikke meddeles etter straffeprosessloven § 53, jf. § 52, jf. *Jebens, Menneskerettigheter i straffeprosessloven (2004)* på side 191.
- (12) Utvalget viser til at en meddelelse til siktede eller hans forsvarer om at det er truffet en pågripelsesbeslutning, vil kunne ødelegge formålet med pågripelsen dersom denne når frem før pågripelsen iverksettes.
- (13) Utvalget kan heller ikke se at As rettigheter etter EMK er krenket ved at han ikke gjøres kjent med pågripelsesbeslutningen før iverksettelsen. Etter utvalgtes oppfatning forutsetter EMK at underretningen om pågripelse først må gis på tidspunktet for denne, jf. *Jebens op.cit.* på side 182 – 183.
- (14) Lagmannsretten har videre avvist As anke over pågripelsesbeslutningen "fordi den ikke vet om beslutningen eksisterer". Ankeutvalget har her full kompetanse, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd nr. 1.
- (15) Det dreier seg i denne saken om en eventuell pågripelsesbeslutning, hvor lovens system er at beslutningen ikke meddeles før denne iverksettes. Dersom tingretten i en sak som den foreliggende skulle ha plikt til å tilrettelegge saken slik at den kunne realitetsbehandles av

lagmannsretten etter straffeprosessloven § 381 første ledd første punktum, ville straffeprosessloven § 177 om meddelelse av beslutningen ved pågrep etter utvalgets oppfatning ikke ha noen realitet. Det følger av dette at en beslutning om pågrep ikke kan ankes før den er meddelt.

- (16) Utvalget er etter dette kommet til at anken må forkastes.
- (17) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Anken forkastes.

Clement Endresen
(sign.)

Bård Tønder
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Riktig utskrift: